

Suvestinė redakcija nuo 2016-12-07 iki 2017-11-15

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-01-22, i. k. 2016-01442

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PROJEKTŲ, SKIRTŲ SOCIALINEI PAGALBAI ASMENIMS, NUKENTĖJUSIEMS
IR GALĖJUSIEMS NUKENTĖTI NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS, TEIKTI, ATRANKOS
KONKURSO ORGANIZAVIMO 2016–2018 METAIS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR
PROJEKTŲ, SKIRTŲ SOCIALINEI PAGALBAI ASMENIMS, NUKENTĖJUSIEMS IR
GALĖJUSIEMS NUKENTĖTI NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS, TEIKTI, VERTINIMO
KOMISIJOS SUDARYMO**

2016 m. sausio 22 d. Nr. A1-38
Vilnius

Įgyvendindama Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. XII-1682 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatus (pridedama).

2. S u d a r a u šią Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, vertinimo komisiją:

Violeta Toleikienė – Socialinės aprėpties departamento direktorė (komisijos pirmininkė);

Daiva Buivydaitė-Garbštienė – Socialinės aprėpties departamento Socialinių paslaugų skyriaus vedėja (komisijos pirmininko pavaduotoja);

Aušrinė Garbačiauskienė – Socialinės aprėpties departamento Socialinių paslaugų skyriaus vyriausioji specialistė (komisijos sekretorė);

Rūta Jakubauskienė – Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus vyriausioji specialistė;

Daiva Junevičienė – Šeimos ir bendruomenių departamento Šeimos politikos skyriaus vyriausioji specialistė;

Aušra Makarevičiūtė – socialinės apsaugos ir darbo ministro patarėja;

Milda Saudargė – Šeimos ir bendruomenių departamento Bendruomenių reikalų skyriaus vyriausioji specialistė;

Kristina Ščerbickaitė – Darbo departamento Darbo rinkos skyriaus vyriausioji specialistė;

Asta Šidlauskienė – Šeimos ir bendruomenių departamento Vaikų skyriaus vyriausioji specialistė.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2016 m. sausio 22 d.
įsakymu Nr. A1-38

**PROJEKTŲ, SKIRTŲ SOCIALINEI PAGALBAI ASMENIMS, NUKENTĖJUSIEMS IR
GALĖJUSIEMS NUKENTĖTI NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS, TEIKTI, ATRANKOS
KONKURSO ORGANIZAVIMO 2016–2018 METAIS NUOSTATAI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato valstybės biudžeto lėšomis finansuojamiems projektams, skirtiems socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis (toliau – projektai), teikiamus prioritetus, bendruosius projektų teikimo reikalavimus, projektų vertinimo komisijos darbo organizavimo, projektų atrankos ir vertinimo, lėšų skyrimo, projektų vykdymo ir kontrolės tvarką.

Nuostatai parengti, atsižvelgiant į Prekybos žmonėmis aukų nustatymo, ikiteisminio tyrimo ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. I-327 / 1V-1015 / A1-758.

2. Projektų atrankos konkursą (toliau – konkursas) organizuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija). Konkursas laikomas įvykusi, kai pateikiamas bent vienas projektas.

3. Konkursas viešai skelbiamas Ministerijos interneto svetainėje www.socmin.lt, skelbime nurodoma:

- 3.1. paraiškų priėmimo pradžia ir terminas;
- 3.2. paraiškų teikimo laikas, vieta ir adresas;
- 3.3. telefono numeris ir elektroninio pašto adresas pasiteirauti;
- 3.4. projekto paraiškos forma ir dokumentai, kuriuos būtina pateikti kartu su paraiška;
- 3.5. konkursui numatoma skirti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų suma;
- 3.6. kita konkurso vykdymui reikalinga informacija.

4. Konkurso tikslas – atrinkti prioritetus geriausiai atitinkančius projektus, kuriuose numatyta teikti ar organizuoti socialinę pagalbą asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, skatinant juos grįžti į visuomenę ir darbo rinką, bei vykdyti prekybos žmonėmis prevenciją.

5. Nuostatose vartojamos sąvokos:

5.1. **Socialinė pagalba** – koordinuota kompleksiškai teikiama ar organizuojama pagalba (socialinės paslaugos, laikinas apgyvendinimas, psichologinė, sveikatos priežiūra, teisinė, švietimo, įdarbinimo ir kt. pagalba) pagal įvertintus asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, socialinės pagalbos poreikius, interesus ir socialinę padėtį, siekiant asmenį grąžinti į visuomenę ir darbo rinką.

5.2. Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme apibrėžtas sąvokas.

6. Projekto tikslinės grupės – asmenys, identifikuoti užpildžius Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukos nustatymo kortelę (Nuostatų 3 priedas, toliau – Kortelė):

6.1. Asmuo, galėjęs nukentėti nuo prekybos žmonėmis – fizinis asmuo, apie kurį gauta informacija (kreipėsi pats asmuo, pranešė kiti asmenys, įstaigos ar organizacijos), kad jo atžvilgiu galėjo būti padaryta prekybos žmonėmis nusikalstama veika, neatsižvelgiant į šio asmens norą bendradarbiauti su teisėsauga.

6.2. Prekybos žmonėmis auka – fizinis asmuo, kurio atžvilgiu buvo padaryta prekybos žmonėmis nusikalstama veika Lietuvoje ar užsienyje, nepriklausomai nuo šio asmens noro būti pripažintam nukentėjusiuoju.

6.3. Asmuo, nukentėjęs nuo prekybos žmonėmis, – ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi nukentėjusiuoju pripažintas fizinis asmuo, kuriam prekybos žmonėmis nusikalstama veika padarė fizinės, turtinės ar moralinės žalos.

7. Konkurse gali dalyvauti viešieji juridiniai asmenys: asociacijos, viešosios įstaigos (išskyrus viešąsias įstaigas, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė ar (ir) savivaldybė), labdaros ir paramos fondai, tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos, turinčios ne mažesnę nei 1 metų patirtį socialinės pagalbos teikimo tikslinių grupių asmenims srityje (toliau – pareiškėjas).

8. Projektų įgyvendinimo trukmė – vieneri kalendoriniai metai (2016 m.) numatant galimybę pratęsti projektų finansavimą Nuostatų VIII skyriuje nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

FINANSAVIMO PRIORITETAİ

9. Prioritetai teikiami projektams, kurių pareiškėjai:
- 9.1. turi papildomą finansavimą, užtikrinantį veiklos tęstinumą projektui pasibaigus;
 - 9.2. numato teikti ar organizuoti socialinę pagalbą tikslinių grupių asmenims, kurie sutinka bendradarbiauti su teisėsauga, tam numatydami atitinkamas priemones;
 - 9.3. teikia pagalbą, pasiekiamą (telefonu, el. paštu ar kitaip) 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę;
 - 9.4. vykdys veiklą daugiau nei viename šalies regione.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PROJEKTAMS

10. Projektuose turi būti numatyta:
- 10.1. projekto pavadinimas;
 - 10.2. informacija apie pareiškėją ir projekto vadovą;
 - 10.3. informacija apie projekto partnerius;
 - 10.4. trumpas projekto aprašymas (tikslinė asmenų grupė, projekto vykdymo teritorija, problemos iškėlimas ir pagrindimas, esami ir numatomi problemos sprendimo būdai);
 - 10.5. projekto tikslas ir uždaviniai;
 - 10.6. projekto priemonių ir veiklų 2016 m. planas;
 - 10.7. bendra projekto įgyvendinimo 2016–2018 m. sąmata ir detali projekto įgyvendinimo 2016 m. sąmata (toliau – sąmata), pagrįsta numatytomis veiklomis, jų mastu, išlaidų tikslingumu, asmenų skaičiumi, kurioje nurodomi organizuojamos pagalbos įkainiai, numatomų išlaidų finansavimo šaltiniai;
 - 10.8. projekto vykdymą užtikrinantys ištekliai (patalpos projekto veiklai ir asmenims laikinai apgyvendinti, pareiškėjo patirtis ir kompetencija, projekte dalyvaujančių specialistų ir savanorių skaičius, jų kompetencija, patirtis ir gebėjimai įgyvendinti projektą, tęstinę pareiškėjo veiklą užtikrinantys paramos šaltiniai);
 - 10.9. informacija apie pareiškėjo dalyvavimą kituose Ministerijos organizuojamuose konkursuose, taip pat einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais gautas lėšas iš Ministerijos pagal kitas programas (priemones);
 - 10.10. numatomi rezultatai;
 - 10.11. kita informacija, nurodyta Nuostatų 14 punkte.

IV SKYRIUS

PARAIŠKŲ TEIKIMAS

11. Konkursui teikiami projektai turi būti aprašomi užpildant paraiškos formą (Nuostatų 1 priedas). Prireikus pareiškėjas gali būti prašomas pateikti patikslintą ar papildytą informaciją.

Pareiškėjas konkursui gali pateikti tik vieną projektą. Jeigu pareiškėjas pateikia daugiau nei vieną projektą, vertinamas tik tas projektas, kurio pateikimo data yra ankstesnė.

12. Paraiška turi būti pasirašyta asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, nurodant vardą, pavardę ir pareigas, bei patvirtinta pareiškėjo antspaudu, jei tokį antspaudą jis privalo turėti, nurodyta paraiškos užpildymo data.

13. Pareiškėjas privalo pateikti užantspauduotame voke 3 paraiškos egzempliorius (1 originalą ir 2 kopijas, tituliname lape pažymėdamas „Originalas“ ir „Kopija“) ir tiek pat Nuostatų 14 punkte nurodytų dokumentų (jų patvirtintų kopijų) egzempliorių. Kiekvienas paraiškos egzempliorius ir prie jo pridedami dokumentai turi būti susegti, puslapiai sunumeruoti.

Paraiška turi būti užpildyta lietuvių kalba. Kartu su paraiška teikiami dokumentai turi būti surašyti lietuvių kalba, o užsienio kalba surašyti dokumentai pateikiami kartu su vertimais į lietuvių kalbą, pateikiant šių dokumentų originalus arba tinkamai patvirtintas jų kopijas. Kopija laikoma tinkama, jei ji (arba jos pirmas ir paskutinis lapas) patvirtinta žyma „Kopija tikra“ ir pareiškėjo antspaudu (jeigu pareiškėjas antspaudą privalo turėti) bei asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, parašu, nurodant vardą, pavardę ir pareigas, ir nurodyta data. Jei dokumentą sudaro daugiau nei vienas lapas, antro ir priešpaskutinio lapo apatinėje dalyje esančiame laisvame plote nurodoma „Kopija tikra“ ir pasirašoma. Vokai gali būti siunčiami registruotu paštu, per pašto kurjerį arba pristatomi į Ministeriją adresu: A. Vivulskio g. 11, 03610 Vilnius, 105 kab. Ant voko užrašoma „Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiesiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, 2016 m. atrankos konkursui“. Elektroniniu paštu, faksu ar kitu nei šiame punkte nurodytu adresu pateiktos paraiškos neregistruojamos ir laikoma, kad jos nebuvo gautos.

Paraiška turi būti pateikta iki konkurso skelbime nurodytos galutinės paraiškų pateikimo dienos. Jeigu paraiška siunčiama paštu ar per pašto kurjerį, pašto žymoje nurodyta išsiuntimo ar pateikimo siųsti data turi būti ne vėlesnė kaip Ministerijos skelbime apie konkursą nurodyta galutinė paraiškų pateikimo data.

Konkursui pasibaigus, paraiškos pareiškėjams negrąžinamos. Projektai, kurie nebuvo atrinkti, saugomi vienus metus, kiti – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Pareiškėjas kartu su paraiška privalo pateikti šiuos dokumentus:

14.1. socialinės pagalbos tikslinių grupių asmenims teikimo modelio (įstaigoje ar organizacijoje naudojamos programos, metodikos, modeliai, praktikos pavyzdžiai ir pan.) aprašymą;

14.2. juridinio asmens steigimo dokumentų (nuostatų, įstatų ar kt.) kopiją (išskyrus religines bendruomenes ir bendrijas);

14.3. dokumentų, patvirtinančių teisę naudotis patalpomis, kuriose numatoma vykdyti projekto veiklas, kopijas;

14.4. galiojančių bendradarbiavimo sutarčių su projekto įgyvendinimo partneriais (projekto įgyvendinimo teritorijos savivaldybė (-ėmis), teisėsaugos institucijomis, teritorine (-ėmis) darbo birža (-omis) ir kitomis įstaigomis ir organizacijomis) dėl projekto veiklų vykdymo ar kitų dokumentų, patvirtinančių bendradarbiavimą, kopijas;

14.5. projekto vadovo, asmens, atsakingo už projekto buhalterinę apskaitą, ir projekte dalyvaujančių specialistų trumpus gyvenimo ir kompetencijų aprašymus;

14.6. galiojančios sutarties kopiją, kai buhalterinės apskaitos paslauga perkama iš buhalterinės apskaitos paslaugas teikiančios įmonės (įstaigos) ar buhalterinės apskaitos paslaugas savarankiškai teikiančio asmens;

14.7. asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, pasirašytą laisvos formos pažymą, kad nėra aplinkybių, nurodytų Nuostatų 15 punkte.

15. Pareiškėjai negali teikti paraiškų ir jiems negali būti skiriamos lėšos, jei:

15.1. pareiškėjas yra likviduojamas, sudaręs taikos sutartį su kreditoriais, sustabdęs ar apribojęs savo veiklą;

15.2. pareiškėjas yra neįvykdęs mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo įsipareigojimų pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

15.3. pareiškėjas paraiškoje arba jos prieduose pateikė klaidinančią arba melagingą informaciją;

15.4. pareiškėjas bandė gauti konfidencialią informaciją arba daryti įtaką Ministerijos darbuotojams, projektų vertinimo komisijos nariams;

15.5. pareiškėjas neturi pakankamai žmogiškųjų išteklių ir tinkamų administracinių gebėjimų;

15.6. asmuo, turintis teisę veikti pareiškėjo vardu, turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už profesinės veiklos pažeidimus;

15.7. pareiškėjas yra neatsiskaitęs už ankstesniais metais iš Ministerijos gautų lėšų panaudojimą sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka arba gautas lėšas panaudojęs ne pagal tikslinę paskirtį;

15.8. *Neteko galios nuo 2016-12-07*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

16. Pareiškėjai, rengdami paraiškas, turi teisę gauti informaciją ir konsultacijas, kurias teikia Ministerijos padalinys, atsakingas už konkurso koordinavimą.. Informacija pareiškėjams teikiama iki paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

V SKYRIUS

KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

17. Konkursui pateiktus projektus vertina komisija, sudaroma socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu (toliau – komisija).

18. Komisijos darbą organizuoja ir jai vadovauja komisijos pirmininkas, jo nesant – pirmininko pavaduotojas. Komisiją techniškai aptarnauja socialinės apsaugos ir darbo ministro skiriamas komisijos sekretorius, kurio nesant, jo funkcijas komisijos pirmininko pavedimu atlieka vienas iš komisijos narių. Komisija savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Nuostatais ir kitais teisės aktais.

19. Komisijos darbo forma yra posėdžiai. Posėdžiai vyksta komisijos pirmininko nustatytu laiku. Posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai komisijos narių. Komisijos posėdžiuose stebėtojų teisėmis turi teisę dalyvauti pareiškėjų ir kitų suinteresuotų asmenų atstovai.

Pirmasis posėdis sušaukiamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo paskutinės nustatytos dokumentų pateikimo konkursui dienos. Galutinis posėdis sušaukiamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo komisijos narių paskutinių vertinimo anketų pateikimo. Prireikus gali būti šaukiama ir daugiau posėdžių. Komisijos nariams apie posėdį raštu ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas praneša komisijos sekretorius.

Komisijos narys, negalintis atvykti į posėdį, apie tai ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki komisijos posėdžio turi pranešti komisijos pirmininkui, išskyrus atvejus, kai to negali padaryti dėl objektyvių priežasčių.

Klausimai gali būti aptariami ir narių nuomonė išreiškiama elektroniniu paštu.

20. Pirmojo posėdžio metu, prieš pradėdami darbą, komisijos nariai privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą užtikrinti konkurso informacijos konfidencialumą, viešai neskelbti ir neplatinti šios informacijos ir nešališkumo deklaraciją dėl objektyvių sprendimų priėmimo bei viešųjų ir privačių interesų konflikto vengimo.

Konfidencialumo pasižadėjimą pasirašo ir komisijos posėdžiuose stebėtojų teisėmis dalyvaujantys pareiškėjai bei kitų suinteresuotų asmenų atstovai.

Jeigu yra aplinkybių, galinčių turėti įtakos sprendimui priimti, komisijos narys (nariai), prieš pradėdamas (-i) nagrinėti paraiškas, turi nusišalinti, prieš tai pranešęs (pranešę) komisijos pirmininkui. Jeigu komisijos narys (nariai) nenusišalina, o vėliau dėl to kyla interesų konfliktas, jo (jų) vertinimo rezultatai laikomi negaliojančiais, o projektą (projektus) vertina komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas komisijos narys.

Komisijos nariams pasirašius šiame punkte nurodytus dokumentus, komisijos pirmininkas trumpai supažindina komisijos narius su konkurso tikslais, numatoma darbo tvarka, paaiškina, kaip pildyti vertinimo anketą, į ką tikslinga atsižvelgti vertinant projektus, apžvelgia vertinimo ypatumus, kitas aplinkybes, atsako į komisijos narių klausimus.

20¹. Komisijos pirmininkas, narys ar sekretorius gali būti nušalinti nuo pareigų komisijoje, jeigu:

20¹.1. jie įtariamai pažeidę konkursui taikytinus teisės aktus;

20¹.2. jie įtariamai pažeidę konfidencialumo reikalavimus (pvz., atskleidę jiems patikėtus dokumentus ar duomenis tretiesiems asmenims);

20¹.3. jie įtariamai pažeidę nešališkumo reikalavimus (pvz., savo ar asmenų, susijusių su jais artimos giminystės, svainystės, taip pat buvusiais ar esamais santuokos, globos ar rūpybos ryšiais (toliau – susiję asmenys), privačių interesų naudai pasinaudojo ar leido naudotis informacija, kurią gavo dalyvaudami komisijos veikloje; konkurse dalyvauja asmenys, iš kurių jie ar susiję asmenys gauna bet kurios rūšies pajamų ar kitokio pobūdžio naudos; jie ar susiję asmenys yra konkurse dalyvaujančio juridinio asmens steigėjai, akcininkai ar dalininkai, darbuotojai, valdymo organo nariai ar kokie atstovai; jie yra ar buvo kitaip susiję su konkurse dalyvaujančiais asmenimis ar nuo šių asmenų priklausomi);

20¹.4. jie savo veiksmais ar neveikimu trukdo komisijos darbui, siekia paveikti konkurso eigą ir (ar) rezultatus;

20¹.5. yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jų nešališkumo, objektyvumo, tinkamo pareigų atlikimo.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

20². Komisijos pirmininkas nuo pareigų komisijoje nušalinamas socialinės apsaugos ir darbo ministro sprendimu. Komisijos narys ar sekretorius nuo pareigų nušalinami komisijos pirmininko sprendimu. Sprendime nurodomas nušalinimo laikotarpis ir nušalinimo priežastys.

Kai nušalinamas ar nusišalino komisijos pirmininkas, jo funkcijas atlieka komisijos pirmininko pavaduotojas. Kai nušalinamas ar nusišalino komisijos narys, jam paskirtas vertinti paraiškas komisijos pirmininkas perduoda įvertinti kitam komisijos nariui. Kai nušalinamas ar nusišalino komisijos sekretorius, jo funkcijas atlieka kitas komisijos pirmininko paskirtas komisijos narys arba Ministerijos administracijos padalinio, kuriame dirba nušalintas (nusišalinęs) komisijos sekretorius, vadovo sprendimu paskirtas valstybės tarnautojas ar darbuotojas.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

21. Komisijos sprendimai priimami balsuojant posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Kai komisijos narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra komisijos pirmininko arba jo pavaduotojo balsas.

22. Komisijos sprendimai įforminami protokolu, kurį pasirašo posėdžio pirmininkas ir sekretorius. Komisijos posėdžius protokoluoja komisijos sekretorius.

Protokolai įforminami vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis, reguliuojančiomis protokolo turinį, ir Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“. Protokolai parengiami ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po posėdžio.

Komisijos narys turi teisę pareikšti atskirąją nuomonę, kuri pridedama prie protokolo.

VI SKYRIUS

PARAIŠKŲ IR PROJEKTŲ VERTINIMAS

23. Prieš komisijos pirmininkui paskirstant projektus komisijos nariams, komisijos sekretorius įvertina:

23.1. ar projektas pateiktas iki skelbime nurodytos datos;

23.2. ar projektas skirtas Nuostatuose numatyta veiklai ir nurodytoms tikslinėms asmenų grupėms;

23.3. ar projektas pateiktas pareiškėjo, kuris patenka į subjektų, nurodytų Nuostatų 7 punkte, grupę;

23.4. ar paraiška atitinka Nuostatų 1 priede nustatytą formą ir yra visiškai užpildyta;

23.5. ar pareiškėjas pateikė visus reikiamus dokumentus ir ar pateiktos dokumentų kopijos tinkamai patvirtintos;

23.6. ar pateiktas reikalaujamas projekto egzempliorių ir pridedamų dokumentų skaičius, ar jie surašyti lietuvių kalba ir kiekvienas egzempliorius susegtas, ar puslapiai sunumeruoti;

23.7. Neteko galios nuo 2016-12-07

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

24. Jeigu vertinant projektus komisijai kyla neaiškumų ar trūksta informacijos, galinčios iš esmės paveikti projekto vertinimą, ji turi teisę raštu prašyti pareiškėją paaiškinti, papildyti ar patikslinti pateiktą informaciją per 3 darbo dienas nuo šio prašymo gavimo dienos.

25. Paraiška atmetama, projektas nevertinamas ir lėšos jam neskiriamos, jeigu:

25.1. projektas pateiktas pavėluotai (po konkurso skelbime nurodytos galutinės paraiškų pateikimo dienos);

25.2. projektas nėra skirtas Nuostatuose numatytai veiklai ir (ar) nurodytoms tikslinėms asmenų grupėms;

25.3. projektas pateiktas pareiškėjo, kuris nepatenka į Nuostatų 7 punkte nurodytų subjektų grupę;

25.4. paraiška neatitinka Nuostatų 11–12 punktuose nurodytų reikalavimų;

25.5. pareiškėjas per nurodytą laiką nuo prašymo paaiškinti, papildyti ar patikslinti pateiktą informaciją gavimo to nepadarė;

25.6. yra aplinkybių, nurodytų Nuostatų 15 punkte;

25.7. Neteko galios nuo 2016-12-07

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

25.8. pareiškėjas neatsiskaitęs už ankstesniais metais iš Ministerijos gautų lėšų panaudojimą.

26. Vertintinus projektus komisijos nariams paskirsto komisijos pirmininkas komisijos posėdyje. Vieną projektą vertina 3 komisijos nariai. Jeigu tarp vertinimo rezultatų yra daugiau kaip 15 balų skirtumas, komisijos pirmininkas tokį projektą vertina pats arba paskiria papildomai įvertinti kitam komisijos nariui. Komisijos sekretorius projektų nevertina.

Projektai turi būti įvertinti per 20 darbo dienų nuo paskutinės nustatytos dokumentų pateikimo konkursui dienos. Komisijos pirmininkas, atsižvelgdamas į gautų projektų kiekį ir apimtį, gali terminą pratęsti iki 10 darbo dienų.

27. Komisijos nariai projektus vertina užpildydami vertinimo anketą (Nuostatų 2 priedas).

28. Komisijos nariai turi įvertinti ir skirti balus už kiekvieną nurodytą aplinkybę:

28.1. projekto atitiktį Nuostatų 11–14 punktuose keliamiems reikalavimams;

28.2. projekto atitiktį prioritetams;

28.3. projekto turinį (projekto aktualumą, patrauklumą, tikslingumą numatytoms tikslinėms asmenų grupėms, keliamų uždavinių kryptingumą, problemos žinomumą, pasirinktų problemų sprendimo būdų ir priemonių veiksmingumą, projekto aprėptį);

28.4. projekto įgyvendinimo priemonių / veiklų plano nuoseklumą, pagrįstumą, tinkamumą tikslinėms asmenų grupėms, atitiktį keliamiems uždaviniams, pareiškėjo turimiems ištekliams ir kompetencijai, numatytų prevencinės veiklos priemonių aktualumą ir veiksmingumą;

28.5. socialinės pagalbos kompleksiskumą;

28.6. bendradarbiavimo su kitomis institucijomis, organizuojant socialinę pagalbą, mastą;

28.7. sąmatos detalumą, pagrįstumą, realumą ir būtinumą, lėšų panaudojimo tikslingumą, ekonomiškumą;

28.8. projekto vykdymą užtikrinančius išteklius: turimų patalpų pritaikymą projekto veikloms (galimybę suteikti laikino apgyvendinimo paslaugą), pareiškėjo patirtį ir kompetenciją, projekte dalyvaujančių specialistų (savanorių) skaičių ir jų kompetencijas, gebėjimus įgyvendinti projektą, vykdytas prevencijos priemones, turimą gerąją patirtį, numatomą finansavimą 2017–2018 metais ir pasibaigus projektui, bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis);

28.9. papildomą projekto finansavimą iš kitų šaltinių;

28.10. numatomus rezultatus pagal pareiškėjų planuojamų efektyvumo vertinimo kriterijų, nurodytų Nuostatų 57 punkte, reikšmes.

29. Komisija siūlomas finansuoti projektus atrenka pagal nustatytus vertinimo kriterijus, išvesdama kiekvieno projekto balų vidurkį. Aukščiausias galimas projekto įvertinimas – 100 balų. Finansuoti siūloma projektus, kurių balų vidurkis yra 65 ir daugiau. Projektai, surinkę mažiau nei 65 balus, nefinansuojami.

30. Komisijos narys, vertindamas paraišką, gali siūlyti mažinti skiriamų lėšų sumą arba neskirti lėšų tam tikroms išlaidoms, jei jos nėra pagrįstos ar neatitinka projekto tikslų ir uždavinių.

31. Komisija atrenka finansuotinus projektus, atsižvelgdama į projekto balų vidurkį, ir parengia Ministerijos kancleriui siūlymus dėl lėšų paskirstymo.

Jeigu siūloma skirti dalį paraiškoje prašomų lėšų, prieš komisijai teikiant siūlymus Ministerijos kancleriui, Ministerija raštu informuoja pareiškėją apie jam siūlomų skirti lėšų dydį, nurodo patikslinti sąmatą ir priemonių bei veiklų planą. Pareiškėjas patikslina sąmatą, priemonių ir veiklų planą, aiškiai nustatydamas veiklų mastą, bei patvirtina, kad priimtas sprendimas skirti dalį lėšų neturės neigiamos įtakos įgyvendinant projekte numatytus tikslus, ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos patikslintą informaciją raštu pateikia Ministerijai.

Komisija įvertina patikslintą informaciją ir protokoliniu sprendimu pritaria arba nepritaria pareiškėjų suplanuotoms lėšoms ir jų veikloms pagal atitinkamam projektui įgyvendinti skirtas lėšas.

32. Ministerijos kancleris per 7 darbo dienas nuo komisijos pasiūlymų gavimo dienos priima sprendimą dėl lėšų skyrimo projektams, kuris įforminamas Ministerijos kanclerio potvarkiu.

33. Pareiškėjai raštu informuojami apie Ministerijos kanclerio priimtą sprendimą per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo. Pareiškėjai, kurių paraiškos buvo atmestos arba joms neskirta lėšų, apie sprendimą informuojami raštu, nurodant atmetimo ar lėšų neskystimo priežastis, pateikiant sprendimo dėl lėšų skyrimo išrašą.

34. Ministerija per 5 darbo dienas nuo Ministerijos kanclerio potvarkio dėl lėšų skyrimo projektams priėmimo perduoda Socialinių paslaugų priežiūros departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) po 1 egzempliorių paraiškos kopijų, komisijos protokolinių sprendimų kopijas ir Nuostatų 31 punkte nurodytus patikslintus dokumentus bei Ministerijos kanclerio potvarkio kopiją. Perdavimas įforminamas Ministerijos ir Departamento struktūrinių padalinių, atsakingų už konkurso koordinavimą, vadovų pasirašytu dokumentų perdavimo–priėmimo aktu.

35. Informacija apie atrinktus finansuoti projektus viešai skelbiama Ministerijos interneto svetainėje www.socmin.lt.

VII SKYRIUS

LĖŠŲ SKYRIMAS PROJEKTAMS, PROJEKTŲ VYKDYMAS IR KONTROLĖ

36. Priėmus sprendimą skirti lėšas projektui, tarp pareiškėjo ir Departamento ne vėliau kaip per 35 kalendorines dienas nuo dienos, kai pareiškėjas buvo raštu informuotas apie priimtą sprendimą skirti lėšas pateiktam projektui, turi būti sudaroma valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis (toliau – Sutartis). Sutartyje pareiškėjai įsipareigoja įgyvendinti projektą pagal Nuostatų 57 punkte nurodytus efektyvumo vertinimo kriterijus.

37. Dėl pareiškėjo kaltės nesudarius Sutarties per Nuostatų 36 punkte nurodytą terminą, Departamentas teikia Ministerijos kancleriui pasiūlymą panaikinti sprendimą skirti lėšas.

38. Projektams lėšos skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto Ministerijai patvirtintų asignavimų pagal programas.

39. Pareiškėjai gautas valstybės biudžeto lėšas privalo laikyti banke, kitoje kredito ar mokėjimo įstaigoje specialiai šioms lėšoms atidarytoje sąskaitoje, įvertindami valstybės biudžeto

lėšų laikymo, naudojimo bei saugojimo rizikos veiksnius, ir naudoti tik Sutartyje ir patvirtintoje sąmatoje nurodytai veiklai vykdyti.

40. Pareiškėjų likusias nepanaudotas lėšas, atsisakius dalies lėšų, nepasirašius Sutarties per Nuostatų 36 punkte nustatytą terminą ar nutraukus Sutartį, arba papildomai skirtas projektams finansuoti lėšas komisijos siūlymu Ministerijos kancleris gali skirti kitiems finansavimą gavusiems projektams. Komisijos sprendimai dėl papildomų lėšų skyrimo priimami, atsižvelgiant į paraiškoje nurodytas prašomas lėšas, jei projektui buvo skirta dalis prašomų lėšų, arba pareiškėjo prašymą pagal projekto vykdytojo patikslintą sąmatą bei priemonių ir veiklų planą. Papildomos lėšos gali būti skiriamos tik Nuostatų 41 punkte nurodytoms išlaidoms.

41. Pareiškėjai gautas tikslines valstybės biudžeto lėšas privalo panaudoti tik Sutartyje nurodytai veiklai vykdyti. Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, susijusios su:

41.1. socialinių paslaugų teikimu ar organizavimu (konsultavimas, tarpininkavimas maitinimo organizavimas, aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimas, sociokultūrinės bei asmens higienos ir priežiūros paslaugos ir kt.) tikslinių grupių asmenims, jų laikinu apgyvendinimu;

41.2. tikslinių grupių asmenims teikiama ar organizuojama psichologine, teisine, sveikatos priežiūros, švietimo pagalba;

41.3. kita tikslinių grupių asmenims teikiama ar organizuojama pagalba pagal asmenų poreikius, susijusia su pagalba ikiteisminio tyrimo ir teismo metu, įsidarbinant ir pradėjus dirbti, asmens dokumentų tvarkymu;

41.4. prevencine veikla (darbas su socialinės rizikos grupėmis (vaikais, gyvenančiais vaikų globos institucijose, jaunimu, priklausomybių turinčiais asmenimis, socialinės rizikos šeimomis ir jose augančiais vaikais ir pan.), visuomenės informavimas ir švietimas);

41.5. pareiškėjo transporto išlaidomis, ryšio ir komunalinėmis paslaugomis, tiesiogiai susijusiomis su projekte vykdomomis veiklomis;

41.6. projekto vadovo, asmens, vykdančio buhalterinę apskaitą, ir darbuotojų, vykdančių Nuostatų 41.1–41.4 papunkčiuose nurodytą veiklą, darbo užmokesčiu. Išlaidos darbo užmokesčiui, įskaitant socialinio draudimo įmokas ir įmokas į Garantinį fondą, turėtų sudaryti iki 60 procentų projektui skirtų lėšų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

42. Tinkamomis laikomos išlaidos, patirtos nuo atitinkamų metų sausio 1 d. iki sutartyje numatytos dienos, bet ne vėliau kaip iki gruodžio 31 d., nurodytos Nuostatų 41 punkte, susijusios su paraiškoje nurodytų veiklų įgyvendinimu ir pagrįstos atitinkamais dokumentais.

43. Pareiškėjas, kurio veikla yra daugiau kaip 50 proc. finansuojama iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų, Europos Sąjungos lėšų, yra laikomas perkančiąja organizacija. Perkančioji organizacija, pirkdama prekes ir paslaugas, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

44. *Neteko galios nuo 2016-12-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

45. Tikslinės valstybės biudžeto lėšos negali būti naudojamos:

45.1. pareiškėjo ar kitų asmenų skoloms dengti;

45.2. investiciniams projektams finansuoti, pastatų rekonstrukcijai, kapitaliniam bei einamajam remontui, išperkamajai nuomai;

45.3. materialiajam ir nematerialiajam ilgalaikiam turtui, kurio vertė didesnė nei 500 eurų, įsigyti, kaip tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“;

45.4. tik prevencinei veiklai, jeigu neteikiama socialinė pagalba tikslinių grupių asmenims;

45.5. tik pavienėms paslaugoms, jeigu jos nėra kompleksiskai teikiamos socialinės pagalbos dalis;

45.6. kitoms, su projekto įgyvendinimu nesusijusiomis išlaidomis.

46. Norėdamas patikslinti sąmatą, pareiškėjas turi pateikti Departamentui pagrįstą prašymą tikslinti sąmatą, kartu pateikdamas lyginamąjį tikslinamų projekto išlaidų sąmatą. Pareiškėjas gali teikti prašymą tikslinti tik dar nepatirtas išlaidas, išskyrus tinkamų išlaidų sumažėjimo atvejus.

Apie leidimą tikslinti sąmatą pareiškėjas informuojamas raštu. Gavęs leidimą, pareiškėjas per 5 darbo dienas nuo jo gavimo privalo atitinkamai patikslinti sąmatą ir ją pateikti Departamentui.

47. Prašymai tikslinti sąmatas teikiami vieną kartą per ketvirtį, bet ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki kito ketvirčio pradžios. Vėliau pateikti prašymai nenagrinėjami.

48. Pareiškėjas privalo raštu informuoti Departamentą apie projekte numatytų veiklų vykdymo nutraukimą, sustabdymą ar panaikinimą. Gavęs tokį pranešimą, Departamentas sustabdo lėšų pervedimą projektui. Pareiškėjui pašalinus priežastis, turėjusias įtakos projekte numatytų veiklų vykdymo nutraukimui, sustabdymui ar panaikinimui, bei atnaujinus veiklą ir apie tai pranešus Departamentui, atnaujinamas sustabdytas lėšų pervedimas.

49. Pareiškėjas privalo informuoti Departamentą, jei yra vykdoma ar numatoma vykdyti pareiškėjo reorganizacija, ir pateikti dokumentus ir informaciją, pagrįstai įrodančią, kad po reorganizacijos veikiantis juridinis asmuo, perimantis pareiškėjo teises ir pareigas, bus pajėgus tinkamai vykdyti projekto veiklas.

50. Pareiškėjai, teikdami ar organizuodami socialinę pagalbą tikslinių grupių asmenims, privalo:

50.1. teikti ar organizuoti socialinę pagalbą, susidedančią bent iš 3 skirtingų sričių paslaugų, išvardytų Nuostatų 5 punkte;

50.2. teikiamą socialinę pagalbą derinti su kitų institucijų ir įstaigų pagal jų kompetenciją teikiama pagalba tikslinėms grupėms (laikinu apgyvendinimu krizių centre, apsauga nuo nusikalstamo poveikio, nemokama teisine pagalba, socialinėmis išmokomis, būtinaja sveikatos priežiūra, pagalba įsidarbinant ir kt.);

50.3. bendradarbiauti su savivaldybių administracijomis, vaiko teisių apsaugos institucijomis, teisėsaugos institucijomis ir įstaigomis, teritorinėmis darbo biržomis ir kitomis organizacijomis;

50.4. nustatę arba gavę informaciją apie prekybą žmonėmis, galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmens sutikimu informaciją perduoti teisėsaugos institucijoms;

50.5. jei tikslinės grupės asmuo yra vaikas, nedelsiant informuoti savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyrių;

50.6. gavę pranešimą iš institucijų, įstaigų ar kitų organizacijų apie galėjusį nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmenį, pagal galimybes vykti į susitikimą su šiuo asmeniu ar pasitikti atvykus iš kitos šalies, miesto, organizuoti nuvykimą į laikinąją ar nuolatinę gyvenamąją vietą;

50.7. dirbti su tikslinių grupių asmenimis, siekiant, kad jie bendradarbiautų su teisėsaugos institucijomis, ir pagal galimybes teikti pagalbą jiems ikiteisminio tyrimo ar teismo proceso metu (lydėti į apklausas, jų metu teikti emocinę pagalbą, prireikus atvežti į apklausas ar posėdžius ir pan.);

50.8. nustatant tikslinių grupių asmenis, pildyti Kortelę ir jos priedą (Nuostatų 3 priedas), o jei tikslinės grupės asmenį nustatė kita institucija, įstaiga ar organizacija, turėti Kortelės kopiją (asmuo, kurio Kortelė neužpildyta, negali būti laikomas tikslinės grupės asmeniu);

50.9. nustatyti tikslinių grupių asmenų pagalbos poreikius, užpildant Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukos socialinės pagalbos poreikio vertinimo formą (Nuostatų 4 priedas);

50.10. sudaryti socialinės pagalbos planą, į jo sudarymą įtraukiant tikslinės grupės asmenį, šio asmens šeimos narius, artimuosius, socialinės pagalbos teikėjus (Nuostatų 5 priedas);

50.11. organizuojant ar teikiant socialinę pagalbą, fiksuoti pagalbos turinį, teikimo terminus, teikėjus ir pasiektus rezultatus.

51. Pareiškėjai, įgyvendindami projektus, privalo:

51.1. projektą įgyvendinti ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

51.2. užtikrinti, kad būtini projekto ir Sutarties pakeitimai būtų raštu suderinti su Departamentu;

51.3. kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 d. Departamentui pateikti projekto veiklos ir finansines ataskaitas, buhalterinės apskaitos dokumentų, patvirtinančių lėšų panaudojimą, suvestinę, biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ir patirtų sąnaudų ataskaitas pagal Departamento patvirtintas formas;

51.4. biudžetiniams metams pasibaigus, iki kitų metų sausio 5 d. Departamentui pateikti metinę projekto veiklos ir finansinę ataskaitas pagal Departamento patvirtintą formą;

51.5. pasibaigus Sutarties terminui ir iki galo įgyvendinus projektą, per 5 dienas nuo projekto įgyvendinimo pabaigos Departamentui pateikti galutines projekto įgyvendinimo veiklos ir finansinę ataskaitas pagal Departamento patvirtintas formas. Prie projekto veiklos ataskaitos pridedama turima su projekto įgyvendinimu susijusi rašytinė ir (ar) vaizdinė medžiaga;

51.6. ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 d. grąžinti nepanaudotas ar netikslingai panaudotas projektui įgyvendinti skirtas valstybės biudžeto lėšas ir už šias lėšas gautas palūkanas pervesti į Departamento nurodytą banko sąskaitą;

51.7. ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas ar neteisėtai panaudotas lėšas nedelsiant, kai tik tai paaiškėja, grąžinti į Departamento nurodytą banko sąskaitą.

52. Departamentas pareiškėjui teikia visą reikiamą dalykinę ir metodinę pagalbą, susijusią su projekto įgyvendinimu.

53. Departamentas tikrina, ar finansavimą gavęs pareiškėjas laikosi Nuostatuose numatytų reikalavimų ir Sutartyje nustatytų įsipareigojimų, o prireikus atlieka projekto įgyvendinimo ir valstybės biudžeto lėšų panaudojimo vertinimą, esant pažeidimų, apie juos informuoja Ministeriją.

54. Departamentas nutraukia Sutartį su pareiškėju, o skirtos lėšos grąžinamos, kai:

54.1. nustatoma, kad skirtos lėšos naudojamos ne pagal paskirtį;

54.2. nustatomi esminiai Sutarties pažeidimai;

54.3. paaiškėja, kad buvo pateikta klaidinanti ar melaginga informacija Nuostatų 14.7 papunktyje nurodytoje pažymoje.

54¹. Ministerija ar Departamentas, nustatę ar turintys pagrįstų įtarimų, kad pareiškėjas netinkamai vykdo Sutarties reikalavimus, apie tai raštu informuoja pareiškėją ir Departamentas

sustabdo Sutarties vykdymą. Pareiškėjas raštu informuoja Ministeriją arba Departamentą apie pasirengimą tinkamai vykdyti Sutartyje nustatytus reikalavimus, kartu pateikia tai patvirtinančius įrodymus. Ministerija ar Departamentas, įvertinę iš pareiškėjo gautą informaciją, gali atnaujinti Sutarties vykdymą. Jei pareiškėjas neinformuoja Ministerijos ar Departamento apie pasirengimą tinkamai vykdyti Sutartyje nustatytus reikalavimus, Departamentas vienašališkai nutraukia valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį, apie tai pareiškėją įspėjęs prieš 10 darbo dienų.

Ministerijai ar Departamentui nustačius, kad pareiškėjas skirtas valstybės biudžeto lėšas panaudojo ne pagal paskirtį, pareiškėjas privalo jas grąžinti per Ministerijos ar Departamento nustatytą laikotarpį. Negrąžintos lėšos išieškomos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Šiuo atveju pareiškėjas praranda teisę teikti paraiškas ir gauti finansavimą iš visų Ministerijos programų trejus metus nuo teismo sprendimo, kuriuo Ministerijai iš pareiškėjo priteisiamos neteisėtai panaudotos valstybės biudžeto lėšos, įsiteisėjimo dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

55. Departamentas kas ketvirtį, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 20 d., Ministerijai pateikia ketvirčio projektų veiklos ataskaitas, projektų įgyvendinimo vertinimus, išvadas ir pasiūlymus, o iki kitų metų sausio 25 d. – metinės veiklos ataskaitas.

56. Veiklos ataskaitose turi būti pateikti bendri visų projektų ir kiekvieno atskirai vykdyto projekto įgyvendinimo rodikliai ir priemonės:

56.1. gautos ir panaudotos lėšos, skirtos Ministerijos iš valstybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių;

56.2. projektams skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis;

56.3. asmenų, kurie kreipėsi pagalbos į pareiškėjo organizaciją, skaičius;

56.4. tikslinių grupių asmenų, kuriems suteikta socialinė pagalba, skaičius atskirai pagal asmenų tikslines grupes, nurodytas Nuostatų 6 punkte, ir jų lytį, iš jų:

56.4.1. nustatyti pareiškėjo organizacijoje, kitoje įstaigoje ar organizacijoje;

56.4.2. laikinai apgyvendinti, nurodant vietą (pvz., nuomojamam būste, krizių centre ir pan.);

56.4.3. vaikai (iki 18 m.), iš jų: gyvenantys globos įstaigose, socialinės rizikos šeimose;

56.4.4. asmenys su vaikais;

56.4.5. ne Lietuvos piliečiai, iš jų ne Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai;

56.4.6. pagal atskiras prekybos žmonėmis formas;

56.4.7. nukentėję ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

56.4.8. bendradarbiavo su teisėsaugos institucijomis;

56.5. atskirų tikslinių grupių asmenų skaičius pagal jiems teiktos pagalbos rūšis, nurodant pagalbos finansavimo šaltinius (iš projekto ar (ir) iš kitų šaltinių);

56.6. atskirų tikslinių grupių asmenų pasiskirstymas pagal pirminę gyvenamąją vietą (Lietuvos Respublikos regionas, kuriame gyveno prieš nukentėdami nuo prekybos žmonėmis);

56.7. atskirų tikslinių grupių asmenų skaičius pagal amžių ir lytį;

56.8. atskirų tikslinių grupių asmenų skaičius pagal jiems teiktos pagalbos trukmę;

56.9. asmenų, dalyvavusių prevencinės veiklos priemonėse pagal socialinės rizikos asmenų grupes, skaičius;

56.10. asmenys, dalyvavę įgyvendinant projektą (vadovai, specialistai, savanoriai ir kt.);

56.11. vykdyta prevencinė veikla, nurodant jos turinį ir mastą;

56.12. integruotų į visuomenę ir darbo rinką atskirų tikslinių grupių asmenų skaičius ir kiti pasiekti rezultatai.

57. Departamentas metinėje projektų veiklos ataskaitoje pateikia išvadas pagal sutartyse numatytus šiuos efektyvumo vertinimo kriterijus (jei rodikliai mažesni nei numatyti sutartyse, nurodomos priežastys):

57.1. tikslinių grupių asmenų, kuriems buvo suteikta ar organizuota socialinė pagalba įgyvendinant projektą, procentas nuo visų, kurie kreipėsi pagalbos;

57.2. asmenų, kuriems suteikta ar organizuota visa reikalinga socialinė pagalba pagal nustatytą asmens socialinės pagalbos poreikį (pagal Nuostatų 4, 5 priedus), procentas nuo visų pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų;

57.3. asmenų, bendradarbiavusių su teisėsaugos institucijomis, procentas nuo visų pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų;

57.4. asmenų, integruotų į visuomenę ir darbo rinką (atkurtas socialinis gyvenimas, santykiai su šeima, mokosi arba įsidarbina), procentas nuo visų pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMO SUTARČIŲ PRATĖSIMAS

58. Tinkamai įgyvendinus projektą 2016 metais, projekto finansavimas gali būti pratęstas kitiems kalendoriniams metams, bet ne ilgiau kaip iki kitų metų gruodžio 31 d. ir ne daugiau nei du kartus (2017 metams, po to – 2018 metams) tomis pačiomis Nuostatuose ir Sutartyje nustatytomis sąlygomis, neskelbiant naujo konkurso. Tuo tikslu pareiškėjas iki einamųjų metų gruodžio 15 d. Ministerijai pateikia:

- 58.1. laisvos formos prašymą pratęsti projekto finansavimą;
- 58.2. asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, pasirašytą laisvos formos pažymą, kad nėra aplinkybių, nurodytų Nuostatų 15 punkte;
- 58.3. projekto pratęsiamo laikotarpio sąmatą, nurodant lėšų šaltinius ir kiek lėšų prašoma iš Ministerijai skirtų asignavimų, reikalingų projektui įgyvendinti kitiems metams;
- 58.4. projekto pratęsiamo laikotarpio priemonių ir veiklų planą;
- 58.5. bendradarbiavimo sutartis, nurodytas Nuostatų 14.4 papunktyje, jeigu pateiktų projektų konkursui sutarčių galiojimas pasibaigė;
- 58.6. numatomus rezultatus.
59. Prašymus pratęsti finansavimą projektams svarsto komisija. Komisija ne ilgiau nei per 30 dienų nuo prašymo gavimo apsveria prašymą, Nuostatų 58 punkte nurodytą informaciją ir pateikia Ministerijos kancleriui siūlymą dėl projekto finansavimo pratęsimo ir lėšų skyrimo.
- Sprendimas dėl projekto finansavimo pratęsimo priimamas, atsižvelgiant į Departamento pateiktą metinę projekto įgyvendinimo ir lėšų panaudojimo tinkamumo ataskaitą. Ataskaitas komisija gali svarstyti atskirame posėdyje.
- Ministerijos kancleris per 5 darbo dienas nuo komisijos pasiūlymo gavimo dienos priima sprendimą dėl projekto finansavimo pratęsimo ir lėšų skyrimo projektams. Sprendimas įforminamas Ministerijos kanclerio potvarkiu.
60. Pratęsus projekto finansavimą, Sutartis pratęsiama, vadovaujantis Nuostatų 36–37 punktuose nustatyta tvarka.
61. Pratęstą finansavimą gavę projektai finansuojami, įgyvendinami ir kontroliuojami Nuostatų 38–57 punktuose nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

62. Pareiškėjas turi viešinti projektą, kad tikslinių grupių asmenys ir visuomenė daugiau sužinotų apie projekto tikslus, eigą ir jo rezultatus. Viešindamas projektą, pareiškėjas turi nepažeisti viešosios tvarkos ir laikytis teisės aktų nustatytos tvarkos bei nurodyti, kad projektui lėšų skyrė Ministerija.
63. Už informacijos ir pateiktų dokumentų tikslumą, gautų lėšų buhalterinės apskaitos tvarkymą pareiškėjas atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
64. Sprendimas dėl projekto finansavimo gali būti pakeistas ar pripažintas netekusiu galios atsižvelgiant į Departamento metinę projekto įgyvendinimo ir lėšų panaudojimo tinkamumo

ataskaitą arba pasikeitus teisės aktams, kuriais remiantis konkursui skiriami valstybės biudžeto asignavimai.

65. Ministerijos kanclerio sprendimas dėl projekto finansavimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatų 1 priedas

(Paraiškos forma)

(paraišką teikiančios organizacijos pavadinimas)

(kodas, adresas, telefono Nr., faksas, el. paštas)

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A. Vivulskio g. 11
LT-03610 Vilnius

PARAIŠKA

**DALYVAUTI PROJEKTŲ, SKIRTŲ SOCIALINEI PAGALBAI ASMENIMS,
NUKENTĖJUSIESMS IR GALĖJUSIEMS NUKENTĖTI NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS,
ATRANKOS KONKURSE**

(data) Nr. _____

1. Projekto pavadinimas

--

2. Informacija apie pareiškėją

Pavadinimas	
Adresas	
Miestas ir pašto indeksas	
Telefono numeris (su tarpmiestiniu kodu)	
Fakso numeris (su tarpmiestiniu kodu)	
Elektroninio pašto adresas	
Interneto svetainės adresas	
Banko, kitos kredito ar mokėjimo įstaigos rekvizitai (pavadinimas, adresas, kodas, sąskaitos numeris)	

3. Informacija apie projekto vadovą

Vardas ir pavardė	
Darbovietės pavadinimas	
Pagrindinės pareigos	
Pareigos organizacijoje	

Darbovietės adresas	
Telefono numeris (su tarpmiestiniu kodu)	
Fakso numeris (su tarpmiestiniu kodu)	
Elektroninio pašto adresas	

4. Pagrindiniai projekto įgyvendinimo partneriai

Partnerio (savivaldybės institucija ar įstaiga, policijos įstaiga, teritorinė darbo birža, nevyriausybinių organizacijų ir kt.) pavadinimas	Organizacijos / įstaigos vaidmuo projekte, kaip bendradarbiaujama	Sutarties / susitarimo terminas	Bendradarbiavimo statusas (sutartis, susitarimas ar kt.)

5. Trumpas projekto aprašymas

5.1. Ar projektas tęstinis	☐ Taip	☐ Ne
5.2. jei taip, nurodyti ankstesniais metais įgyvendintus projektus (vykdytą veiklą), skirtus socialinei pagalbai teikti prekybos žmonėms aukoms (projekto pavadinimas ir institucija, vykdydžiusi projekto įgyvendinimo kontrolę, finansavimo šaltinis)		
2013 m.		
2014 m.		
2015 m.		
5.3. Tikslinė asmenų grupė (asmenų, kuriems skirtas projektas, trumpas apibūdinimas (socialinė grupė, amžius, specialūs poreikiai)		
5.4. Projekto vykdymo teritorija (regionas (-ai), rajonas (-ai), miestas (-ai) ir pan.)		
5.5. Trumpas problemos aprašymas projekto įgyvendinimo teritorijoje		
5.6. Esami ir numatomi problemos sprendimo būdai		
5.7. Organizacijos teikiamos pagalbos prieinamumas / pasiekiamumas (kaip ir koku metu galima susisiekti)		

6. Projekto tikslas

--

7. Projekto uždaviniai (ne mažiau kaip 3 uždaviniai)

7.1.
7.2.
7.3.

8. Projekto įgyvendinimo planas

8.1. Įgyvendinimo trukmė	☐ 2016 m.	☐ 2017 m.	☐ 2018 m.
8.2. 2016 m. priemonių ir veiklų planas			
Numatomų socialinės pagalbos ir prevencijos priemonių / veiklų aprašymas	Trukmė / dažnumas / numatoma data	Atsakingas vykdytojas	Pastabos

9. Numatoma teikti ar (ir) organizuoti socialinė pagalba

Eil. Nr.	Kokios socialinės pagalbos rūšys numatomos teikti ar organizuoti atskirų tikslinių grupių asmenims (pagal Nuostatų 5 punktą)	Pagalbos teikėjas (teiks organizacijos darbuotojai ar bus organizuojama (pagal galimybes nurodyti kur))	Pastabos
Numatoma vidutinė kompleksiškai teikiamos pagalbos 1 asmeniui trukmė, mėn.			

10. Bendra projekto įgyvendinimo sąmata, tūkst. eurų

	2016 m.	2017 m.	2018 m.
10.1. projektui įgyvendinti numatomos lėšos, iš viso (10.1.1+10.1.2+10.1.3), iš jų			
10.1.1. prašoma suma iš valstybės biudžeto			
10.1.2. savivaldybės numatomos skirti lėšos			
10.1.3. kitos lėšos (nurodyti šaltinius)			
10.2. kita materialinė parama			

11. Detali projekto įgyvendinimo 2016 m. sąmata (detaliai nurodyti, kokioms priemonėms / veikloms yra prašoma skirti lėšų)

11.1. Detalus išlaidų apibūdinimas	Lėšos, eurai			
	iš valstybės biudžeto (nurodyti asmenų skaičių, įkainius, apimtį išskirti darbo išlaidas DU ir pan.)	iš savivaldybės biudžeto	iš kitų finansavimų šaltinių	iš viso

Iš viso				
11.2. numatomos vidutinės išlaidos kompleksiskai teikiamai pagalbai 1 asmeniui per mėnesį				

12. Projekto vykdymą užtikrinantys ištekliai

12.1. patalpos projekto veiklai ir asmenims laikinai apgyvendinti	
12.2. pareiškėjo patirtis ir kompetencija	
12.3. projekte dalyvaujančių specialistų ir savanorių skaičius	
12.4. projekte dalyvaujančių specialistų ir savanorių kompetencijos, patirtis ir gebėjimai įgyvendinti projektą	
12.5. tęstinę pareiškėjo veiklą užtikrinantys paramos šaltiniai	

13. Informacija apie dalyvavimą kituose Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojamuose konkursuose (nurodyti einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais gautas lėšas pagal kitas programas)

--

14. Laukiami rezultatai

14.1. Numatomas besikreipiančių galėjusių nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmenų skaičius, iš viso		
14.2. Tikslinių grupių asmenys	Galėję nukentėti nuo prekybos žmonėmis	Prekybos žmonėmis aukos
kuriems numatoma suteikti socialinę pagalbą, skaičius, iš jų:		Nukentėję nuo prekybos žmonėmis
kuriems numatoma organizuoti laikiną apgyvendinimą, skaičius		
14.3. Numatomi projekto efektyvumo vertinimo kriterijai		reikšmė, proc.
14.3.1. tikslinių grupių asmenų, kuriems buvo suteikta ar organizuota socialinė pagalba įgyvendinant projektą, procentas nuo visų asmenų, kurie kreipėsi pagalbos		
14.3.2. asmenų, kuriems suteikta ar organizuota visa reikalinga socialinė pagalba pagal nustatytą asmens socialinės pagalbos poreikį (pagal Nuostatų 4, 5 priedus), procentas nuo visų pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų		
14.3.3. asmenų, bendradarbiavusių su teisėsaugos institucijomis, procentas nuo visų pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų		
14.3.4. asmenų, integruotų į visuomenę ir darbo rinką (atkurtas socialinis gyvenimas, santykiai su šeima, mokosi arba įsidarbina), procentas nuo visų		

pagalbą gavusių tikslinių grupių asmenų		
14.4. Poveikis pagalbos prekybos žmonėmis aukoms teikimo plėtrai ir tobulinimui		
14.5. Prevencinės veiklos poveikis socialinės rizikos asmenų grupėms, visuomenei		

15. Priedamų dokumentų sąrašas (pagal Nuostatų 14 punktą)

--

Pareiškėjas (asmuo, turintis teisę veikti pareiškėjo vardu)

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

A. V.

Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatų 2 priedas

Projekto paraiškos vertinimo anketa

Pareiškėjo pavadinimas	
Projekto pavadinimas	
Projekto registracijos numeris	

Eil. Nr.	Dalykinio vertinimo kriterijai	Didžiausias galimų balų skaičius	Rekomenduojamos balų ribos	Skiriamas balas
1.	Ar projektas atitinka keliamus reikalavimus (Nuostatų 11–14 punktai): - atitinka reikalavimus - iš dalies atitinka - neatitinka	5	5 4–1 0	
2.	Ar projektas atitinka prioritetus (Nuostatų 9 punktas): - atitinka visus prioritetus - atitinka 3 prioritetus - atitinka 2 prioritetus - atitinka 1 prioritetą - neatitinka nei vieno prioriteto	20	20 10 5 2 0	
3.	Ar projekto turinys aktualus tikslinėms asmenų grupėms, problema suvokiama, numatomi veiksmingi jų sprendimo būdai (Paraiškos 5–7 punktai): - taip - iš dalies - ne	10	10 9–1 0	
4.	Ar projekto įgyvendinimo priemonių / veiklų planas nuoseklus, pagrįstas, tinkamas, paremtas ištekliais ir kompetencija, numatomos prevencijos priemonės (Paraiškos 8 punktas): - taip - iš dalies - ne	10	10 9–1 0	
5	Ar numatomas socialinės pagalbos kompleksiskumas – numato teikti ar organizuoti (Paraiškos 9 punktas): - daugiau nei 3 skirtingų sričių paslaugas; - 3 skirtingų sričių paslaugas ar mažiau - numato teikti ar organizuoti pavienės paslaugas	10	10 5–1 0	

6.	Ar numato bendradarbiauti dėl projekto veiklų vykdymo (Paraiškos 4 punktas): - su savivaldybe (-ėmis), teisėsaugos institucijomis, teritorine (-ėmis) darbo birža (-omis) - ne su visomis anksčiau nurodytomis, bet numatyti kiti projekto įgyvendinimui svarbūs partneriai, - nenumato	10	10 5–1 0	
7.	Ar sąmata detali, pagrįsta, reali, ar numatytos būtinios išlaidos bus naudojamos ekonomiškai ir tikslingai (Paraiškos 11 punktas): - taip - iš dalies - ne	10	10 9–1 0	
8.	Projekto vykdymą ir jo tęstinumą 2017–2018 m. užtikrinantys ištekliai, projekto perspektyvumas: (Paraiškos 12 punktas): - labai geri / geri - pakankami - nepakankami	10	10–8 7–1 0	
9.	Kiti finansavimo šaltiniai projektui įgyvendinti (Paraiškos 10 punktas.): - daugiau nei 50 proc. bendros projekto sąmatos - nuo 11 iki 49 proc. - iki 10 proc. - kiti finansavimo šaltiniai nenumatyti	5	5 4–3 2–1 0	
10.	Ar laukiami rezultatai reikšmingi, pagrįsti ir realūs (Paraiškos 14 punktas.): - taip - iš dalies - ne	10	10 9–1 0	
	Bendra balų suma	100		

Projekto privalumai	
Projekto trūkumai	
Komisijos nario išvada: - - finansuoti, - - finansuoti iš dalies (nurodyti, kokių išlaidų siūloma nefinansuoti), - - nefinansuoti	
Komisijos nario pastabos	

Projektai, surinkę mažiau nei 65 balus, nefinansuojami.

Komisijos narys

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Projektų, skirtų socialinei pagalbai
asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems
nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti,
atrankos konkurso organizavimo
2016–2018 metais nuostatų
3 priedas

**(Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis
aukos nustatymo kortelės forma)**

(institucijos, įstaigos ar organizacijos pavadinimas)

**ASMENS, NUKENTĖJUSIO AR GALĖJUSIO NUKENTĖTI NUO PREKYBOS
ŽMONĖMIS, PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKOS NUSTATYMO
KORTELĖ**

(data) Kortelės Nr. NVO/ _____¹ _____²

1 sutrumpintas organizacijos pavadinimas

2 asmens gimimo metai, mėnuo, diena (pvz. 1990-09-09), lytis (V (vyras), M (moteris), pilietybė (valstybės kodas)

1. Vertinimo data ir vieta _____

2. Vertinimą atliko _____
(vardas ir pavardė, pareigos, telefono nr. ir el. pašto adresas)

3. Nukentėjęs asmuo / galėjęs nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmuo / prekybos žmonėmis auka
(nustačius pagal Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos
žmonėmis aukos nustatymo kriterijus Kortelės priede) (pažymėti tinkamą)

(vardas, pavardė, gimimo data, lytis ir pilietybė, paskutinė gyvenamoji vieta)

4. Prekyba žmonėmis ☐ Vidaus prekyba ☐ Užsienio
prekyba

5. Įvykio aplinkybės _____
(galimos nusikalstamos veikos padarymo data ir vieta (-os), valstybė (-ės), kitos aplinkybės)

6. Suteikta neatidėliotina pagalba _____

7. Planuojama suteikti ar organizuoti pagalba _____

8. Sutinku, kad šiame pranešime nurodyti asmens duomenys būtų perduoti nevyriausybinei, Tarptautinei migracijos ar kitai organizacijai, teikiančiai pagalbą nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis asmenims

(organizacijos pavadinimas)

(nukentėjusio asmens arba nukentėjusio nepilnamečio atstovo pagal įstatymą vardas ir pavardė, parašas)

9. Pranešta _____:
(lydraščio data ir numeris)

☐ Policijai

☐ Prokuratūrai

☐ Nevyriausybinei organizacijai

☐ Tarptautinei
migracijos
organizacijai

10. ☐ Užpildytas Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukos nustatymo kortelės priedas (pridedama).

11. Vertinimą atliko _____
(parašas)

Projektų, skirtų socialinei pagalbai
asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems
nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti,
atrankos konkurso organizavimo
2016–2018 metais nuostatų
3 priedo priedas

ASMENS, NUKENTĖJUSIO AR GALĖJUSIO NUKENTĖTI NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS, PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKOS NUSTATYMO KRITERIJAI

PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKA – SUAUGĘS ASMUO

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso:

□ 147 straipsnis. Prekyba žmonėmis

1. Tas, kas pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabenė ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitais išnaudojimo tikslais, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų.

2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau nukentėjusiems asmenims arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

3. Nukentėjęs nuo šiame straipsnyje numatytos veikos asmuo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už nusikalstamą veiką, kurią jis buvo priverstas tiesiogiai padaryti dėl jam padarytos šiame straipsnyje numatytos veikos.

4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

□ 147¹ straipsnis. Išnaudojimas priverstiniam darbui ar paslaugoms

1. Tas, kas panaudodamas fizinį smurtą, grasinimus, apgaulę arba kitus šio kodekso 147 straipsnyje nurodytus būdus neteisėtai vertė žmogų dirbti tam tikrą darbą ar teikti tam tikras paslaugas, įskaitant elgetavimą,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką versdamas žmogų dirbti ar teikti paslaugas vergijos ar kitokiomis nežmoniškomis sąlygomis,

baudžiamas areštu arba laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

□ 147² straipsnis. Naudojimas priverstinio darbu ar paslaugomis

1. Tas, kas naudojosi žmogaus darbu ar teikiamomis paslaugomis, įskaitant prostituciją, žinodamas ar turėdamas ir galėdamas žinoti, kad asmuo šį darbą dirba ar šias paslaugas teikia dėl to, kad jam išnaudojimo tikslais buvo panaudotas fizinis smurtas, grasinimai, apgaulė arba kiti šio kodekso 147 straipsnyje nurodyti būdai, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

2. Asmuo, kuris padarė šiame straipsnyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis iki jo pripažinimo įtariamuoju savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos

institucijai ir aktyviai bendradarbiavo nustatant nuo prekybos žmonėmis (147 straipsnis) ar vaiko pirkimo arba pardavimo (157 straipsnis) nukentėjusį asmenį ir išaiškinant kurią nors iš šių nusikalstamų veikų.

3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

Trys prekybos žmonėmis nusikalstamos veikos požymių grupės:

1. Nusikalstami veiksmai (pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabenė ar laikė nelaisvėje).

2. Asmens valią palenkiantys būdai (fizinis smurtas ar grasinimai arba kitaip atimta galimybė priešintis, arba pasinaudojimas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudojant apgaulę, arba priimanč ar sumokant pinigų, arba gaunant ar suteikiant kitokią turtinę naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį).

3. Išnaudojimo tikslas (kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitais išnaudojimo tikslais, arba įgyti nukentėjusio asmens organą, audinį arba ląstelių).

Galima auka – suaugęs asmuo (pagal BK 147, 1471, 1472 str.)		
Nusikalstami veiksmai (pažymėti bent vieną punktą)	Asmens valią palenkiantys būdai (pažymėti bent vieną punktą)	Išnaudojimo tikslas (pažymėti bent vieną punktą)
BK 147 str. Įtariamasis (kaltinamasis) suaugęs asmenį: ☐ pardavė ☐ pirkė ☐ kitaip perleido ☐ įgijo ☐ verbavo ☐ gabenė ☐ laikė nelaisvėje	BK 147 str. Įtariamasis (kaltinamasis): ☐ panaudojo fizinį smurtą ☐ panaudojo grąsinimus (psichologinį smurtą) ☐ kitaip atėmė galimybę priešintis (jei netinka pirmas ir antras punktai arba juos papildo) ☐ pasinaudojo aukos priklausomumu ☐ panaudojo apgaulę ☐ priėmė pinigų ☐ sumokėjo pinigų ☐ gavo kitokią naudą ☐ suteikė kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja auką ☐ pasinaudojo aukos pažeidžiamumu Pažeidžiamumo požymiai: ☐ sunki materialinė padėtis ☐ jaunas amžius (iki 29 metų) ☐ psichikos ir elgesio sutrikimai ☐ menkas išsilavinimas ☐ socialinių įgūdžių stoka	BK 147 str. Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo arba siekė, kad: ☐ auka būtų išnaudojama vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis ☐ auka būtų išnaudojama prostitucijai ☐ auka būtų išnaudojama pornografijai ☐ auka būtų išnaudojama kitoms seksualinio išnaudojimo formoms ☐ auka būtų išnaudojama priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą ☐ auka būtų išnaudojama nusikalstamai veikai daryti ☐ auka būtų išnaudojama kitais išnaudojimo tikslais ☐ būtų paimtas aukos organas, audinys ar ląstelės

Galima auka – suaugęs asmuo (pagal BK 147, 1471, 1472 str.)		
Nusikalstami veiksmai (pažymėti bent vieną punktą)	Asmens valią palenkiantys būdai (pažymėti bent vieną punktą)	Išnaudojimo tikslas (pažymėti bent vieną punktą)
	☐ <i>priklausomybės</i> ☐ <i>buvimas šalyje nelegaliai</i>	
BK 147¹ str. Įtariamasis (kaltinamasis) auka: ☐ neteisėtai vertė dirbti tam tikrą darbą ☐ neteisėtai vertė teikti tam tikras paslaugas ☐ vertė elgetauti	BK 147¹ str. Įtariamasis (kaltinamasis): ☐ panaudojo fizinį smurtą ☐ panaudojo grasinimus (psichologinį smurtą) ☐ kitaip atėmė galimybę priešintis (jei netinka pirmas ir antras punktai arba juos papildo) ☐ pasinaudojo aukos priklausomumu ☐ panaudojo apgaulę ☐ priėmė pinigus ☐ sumokėjo pinigus ☐ gavo kitokią naudą ☐ suteikė kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja auką ☐ pasinaudojo aukos pažeidžiamumu	BK 147¹ str. Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo arba siekė, kad: ☐ auka būtų išnaudojama dirbti tam tikrą darbą ☐ auka būtų išnaudojama teikti tam tikras paslaugas ☐ auka būtų išnaudojama vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis ☐ auka būtų išnaudojama kitomis nežmoniškomis sąlygomis
BK 147² str. Įtariamasis (kaltinamasis): ☐ naudojosi aukos darbu ☐ naudojosi aukos teikiamomis paslaugomis, įskaitant prostituciją žinojo ar turėjo ir galėjo žinoti, kad auka yra išnaudojama	BK 147² str. Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo ar turėjo ir galėjo žinoti, kad prekeiviai žmonėmis: ☐ panaudojo fizinį smurtą ☐ panaudojo grasinimus (psichologinį smurtą) ☐ kitaip atėmė galimybę priešintis (jei netinka pirmas ir antras punktai arba juos papildo) ☐ pasinaudojo aukos priklausomumu ☐ panaudojo apgaulę ☐ priėmė pinigus ☐ sumokėjo pinigus ☐ gavo kitokią naudą ☐ suteikė kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja auką ☐ pasinaudojo aukos pažeidžiamumu	BK 147² str. ☐ Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo ar turėjo ir galėjo žinoti, kad: ☐ auka yra išnaudojama dirbti tam tikrą darbą auka yra išnaudojama teikti tam tikras paslaugas, įskaitant prostituciją

PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKA – VAIKAS

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso

☐ 157 straipsnis. Vaiko pirkimas arba pardavimas

1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitiems išnaudojimo tikslams, baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.

2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau vaikų arba mažamečiui, arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

3. Nukentėjęs nuo šiame straipsnyje numatytos veikos asmuo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už nusikalstamą veiką, kurią jis buvo tiesiogiai priverstas padaryti dėl jam padarytos šiame straipsnyje numatytos veikos.

4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

Du vaiko (asmens iki 18 m.) pirkimo arba pardavimo nusikalstamos veikos elementai:

1. nusikalstami veiksmai (siūlė pirkti, kitaip įgyti vaiką, pardavė, kitaip perleido, pirkė, kitaip įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką);

2. Išnaudojimo tikslas (kaltininkas žinojo ar siekė, kad vaikas būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitiems išnaudojimo tikslams, arba kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės).

Galima auka – vaikas (pagal BK 157, 147 ² str.)	
Nusikalstami veiksmai (pažymėti bent vieną punktą)	Išnaudojimo tikslas (pažymėti bent vieną punktą)
Įtariamasis (kaltinamasis) vaiką: ☐ siūlė pirkti ☐ siūlė kitaip įgyti ☐ pardavė ☐ kitaip perleido ☐ pirkė ☐ kitaip įgijo ☐ verbavo ☐ gabeno ☐ laikė nelaisvėje	Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo arba siekė, kad: ☐ vaikas būtų neteisėtai įvaikintas ☐ vaikas būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis ☐ vaikas būtų išnaudojamas prostitucijai ☐ vaikas būtų išnaudojamas pornografijai ☐ vaikas būtų išnaudojamas kitoms seksualinio išnaudojimo formoms ☐ vaikas būtų išnaudojamas priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą ☐ vaikas būtų išnaudojamas nusikalstamai veikai daryti ☐ vaikas būtų išnaudojamas kitiems išnaudojimo tikslams ☐ būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės BK 147² str.

	☐ Įtariamasis (kaltinamasis) žinojo ar turėjo ir galėjo žinoti, kad vaikas yra išnaudojamas.
--	---

RIZIKOS VEIKSNIAI
(daugelis atitinka nukentėjusio asmens situaciją)

Rizikos tapti prekybos žmonėmis auka veiksniai suaugusiam asmeniui
Padėtis iki nusikalstamos veikos
☐ neturi vidurinio išsilavinimo, profesijos, darbo arba turi mažai apmokamą darbą, t. y. neturi jokių pajamų arba turi labai mažas pajamas; ☐ turi vaikų ar kitų nuo jo / jos priklausančių asmenų; ☐ skurdi gyvenamoji aplinka, nesutarimai su artimaisiais; ☐ neturi nuolatinės gyvenamosios vietos; ☐ karo ar kitokie pabėgėliai, nelegalūs migrantai; ☐ priklauso engiamai, niekinamai ar neigiamai vertinamai socialinei, religinei, seksualinei, etninei ar kitokiai grupei; ☐ turi psichikos problemų (psichinio vystymosi sutrikimų, traumų); ☐ turi fizinės sveikatos problemų (fizinio vystymosi sutrikimų, traumų); ☐ turi skolų, ypač jei jos susijusios su verbuotoju; ☐ nemoka užsienio kalbų arba kalbos šalies, į kurią verbuotojas kviečia vykti; ☐ terminuota darbo viza; ☐ anksčiau patyrė smurtą; ☐ nusikalstama praeitis arba ryšiai su nusikalsti linkusiais asmenimis; ☐ rizika dėl lyties: ☐ moterys – ypač seksualiniam išnaudojimui, lengviems darbams, fiktyviai arba priverstinei santuokai išnaudojimo tikslu; ☐ vyrai – ypač sunkiems fiziniams darbams; ☐ moterys ir vyrai, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti neįgaliaisiais, – ypač elgetavimui; ☐ bet kokio amžiaus moterys ir vyrai – nusikalstamoms veikoms, organui, audiniui, ląstelėms išimti.
Verbavimas, gabenimas, perleidimas
☐ aukos siekiamas tikslas – darbas, nusikalstamos veikos, meilė (draugystė, partnerystė, gyvenimas kartu) ir kt.; ☐ prekeiviais žmonėmis dažniausiai būna bet kokio amžiaus ar lyties asmenys: šeimos nariai, šeimos draugai, asmenys iš artimų draugų rato, pažįstami, nepažįstami (ypač kai auka pagrobama ar įgyjama iš kitų asmenų); ☐ prekeiviai žmonėmis asmenis verbuoja siekdami juos vėliau išnaudoti priverstiniam darbui, paslaugoms, prostitucijai ir kt.; ☐ auka verbuojama tiesiogiai, internetu (pokalbių svetainėse, žaidimų svetainėse ir kt.), įkalbinėjant artimiesiems draugams ar šeimos nariams, įvairiais skelbimais siūlančiais susipažinti ar gauti gerą uždarbį, ir pan.; ☐ auka yra suviliojama ir vėliau jai taikoma prievarta ar kiti asmens valią palenkiantys būdai; ☐ verbuotojas apsimeta įsimylėjęs auką, siūlo kartu gyventi, vėliau kartu išvykti, atvykus pradeda taikyti prievartą, išnaudoti ir pan.; ☐ verbuotojas aukai duoda netikrus pažadus įdarbinti modeliu, šokėja, aukle, masažuotoja ir pan.;

- ☐ auka yra skolinga verbuotojui ar jo artimiesiems, draugams;
- ☐ verbuotojas žada apmokėti ar panaikinti aukos skolą;
- ☐ verbuotojas aukai žada kvalifikuotą, gerai apmokamą darbą užsienyje, kai auka net neturi šiam darbui būtino išsilavinimo ar nemoka užsienio kalbos;
- ☐ verbuotojas įkalbinėja auką vykti į užsienio valstybę nelegaliai, aiškindamas, kad tai jai jokių neigiamų pasekmių nesukels;
- ☐ verbuotojas aukai siūlo (ją įtikinėja) vykti dirbti ar vykti kartu gyventi praėjus trumpam laikui po pažinties ar susitikimo (pažįstamas asmuo);
- ☐ auka yra emociškai priklausoma nuo verbuotojo, juo pasitiki;
- ☐ verbuotojas aukai duoda pinigų smulkioms išlaidoms, rūbams, grožio procedūroms, yra paslaugus;
- ☐ prekeiviai žmonėmis vykdo aukos bendravimo, judėjimo kontrolę, riboja judėjimo laisvę;
- ☐ aukai nesutikus vykti, verbuotojas ir su juo susiję asmenys grasina susidoroti su ja ir (ar) jos artimaisiais, šantažuoja, panaudoja fizinį smurtą;
- ☐ prekeiviai žmonėmis aukai parūpina padirbtus ar tikrus asmens ir kitus dokumentus;
- ☐ prekeiviai žmonėmis aukai parūpina kelionės bilietus, organizuoja kelionę ar (ir) padengia kelionės išlaidas;
- ☐ prekeiviai žmonėmis iš aukos paima asmens ir kitus dokumentus, kelionės bilietus;
- ☐ auka nepasirašo jokio dokumento dėl įdarbinimo arba pasirašo suklastotą dokumentą, pasirašytus dokumentus prekeiviai žmonėmis iš prekybos žmonėmis aukos atima;
- ☐ prekeiviai žmonėmis aukai pataria, ką sakyti teisėsaugos pareigūnams (pasienvyje ar vietos policijai);
- ☐ aukos pasakojime pareigūnui yra nemažai neatitikimų ir prieštaravimų;
- ☐ prekeiviai žmonėmis auką perduoda kitiems asmenims palydėti, nuvežti ir (ar) pasitikti;
- ☐ prekeiviai žmonėmis prekybos žmonėmis auką perduoda kitiems asmenims už pinigus, daiktus, paslaugas.

Ypatumai išnaudojimo metu

- ☐ prekeiviai žmonėmis verčia auką teikti seksualinio pobūdžio paslaugas už atlygį ir atiduoti visą ar dalį gauto atlygio arba teikti tokias paslaugas kitais prekeivių žmonėmis interesais;
- ☐ auka demonstruoja hiperseksualizuotą elgesį, dėvi vulgarius, provokuojamus drabužius ir pan.;
- ☐ prekeiviai žmonėmis iš aukos atima asmens ir kitus dokumentus, jei jie nebuvo atimti anksčiau, verčia naudoti suklastotus dokumentus;
- ☐ prekeiviai žmonėmis auką verčia dirbti kitą darbą ir (ar) prastesnėmis darbo sąlygomis, negu buvo žadėta;
- ☐ prekeiviai žmonėmis auką verčia dirbti prastesnėmis darbo sąlygos nei vietos gyventojai;
- ☐ prekeiviai žmonėmis auką verčia dirbti kitomis sąlygomis, negu buvo žadėta, ir (ar) be atlyginimo (pvz., prekybos žmonėmis turi sumokėti esamą ar tariamą skolą, vykdyti nusikalstamą veiką ar atlikti kitus veiksmus);
- ☐ prekeiviai žmonėmis auką verčia dirbti tuoj pat ar netrukus po atvykimo;
- ☐ prekeiviai žmonėmis riboja prekybos žmonėmis aukos bendravimą su kitais asmenimis (atima telefoną, riboja pokalbius, izoliuoja nuo kitų asmenų ir kt.);
- ☐ prekeiviai žmonėmis riboja aukos galimybes dalyvauti visuomeniniuose renginiuose ar religinėse apeigose;
- ☐ prekeiviai žmonėmis riboja aukos judėjimo laisvę, nuolat stebi, leidžia išeiti tik su lydinčiu asmeniu (prekybos žmonėmis auka turi ribotą pasirinkimą vietos ir laiko atžvilgiu arba visai jo neturi);
- ☐ prekeiviai žmonėmis vykdo aukos judėjimo ir (ar) gyvenimo kontrolę, naudoja apsaugos ir

stebėjimo techniką darbo ir gyvenamojoje vietoje, apsaugą užtikrina žmonės ir (ar) gyvūnai; ☐ aukai nepaklūsus, prekeiviai žmonėmis naudoja psichinį ar fizinį smurtą, šantažą, seksualinę prievartą, grasinimus susidoroti su artimaisiais ir pan.; ☐ prekeiviai žmonėmis naudoja psichinę ir (ar) fizinę prievartą su auka dirbančių asmenų atžvilgiu; ☐ prekeiviai žmonėmis aukai skiria baudas už jų nustatytos tvarkos nesilaikymą; ☐ prekeiviai žmonėmis didina aukos skolą nurodydami išgalvotas priežastis; ☐ prekeiviai žmonėmis aukai teikia klaidingą informaciją apie buvimo šalies teisės aktuose reglamentuotas darbuotojų teises ir darbdavių pareigas, policiją, migracijos tarnybas ir pan.; ☐ prekeiviai žmonėmis auką gąsdina pažintimis su teisėsaugos pareigūnais, pranešimu pareigūnams apie nelegalų buvimą ir (ar) darbą; ☐ prekeiviai žmonėmis iš aukos atima visą ar didžiąją dalį uždarbio arba didžiąją dalį uždarbio paima už gyvenamąjį plotą, maistą, rūbus ir pan.; ☐ prekeiviai žmonėmis auką apgyvendina su kitais kartu dirbančiais asmenimis patalpose, kuriose asmuo teikia paslaugas ar dirba; ☐ prekeiviai žmonėmis auką apgyvendina itin skurdžiomis, elementarių higienos reikalavimų neatitinkančiomis sąlygomis (pvz., kartu su gyvuliais tvarte, neduoda patalynės, liepia miegoti ant grindų ir pan.); ☐ prekeiviai žmonėmis auką kitoje valstybėje apgyvendina ir (ar) įdarbina nelegaliai; ☐ prekeiviai žmonėmis dažnai keičia aukos gyvenamąją ir (ar) darbo vietą arba auką perduoda vis kitiems asmenims; ☐ auka nežino adreso, kur gyvena ir (ar) dirba; ☐ prekeiviai žmonėmis izoliuoja auką nuo vietos kalbą mokančių asmenų, ypač jei auka nemoka užsienio kalbų; ☐ prekeiviai žmonėmis aukai ir kitiems kartu dirbantiems asmenims pristato tą patį vertėją, teisininką ir (ar) globojantį asmenį; ☐ prekeiviai žmonėmis auką ir kitus asmenis gabena į (iš) darbo vietą (-os) transportu be langų ar uždengtais langais; ☐ auka ant kūno turi tatuiruotę su prekeivių žmonėmis ženklu ar inicialais (ypač būdinga seksualiniam išnaudojimui); ☐ auka darbą pradeda ir (ar) baigia nebūdingu tai ūkinei veiklai laiku (vėlai vakare, naktį, anksti ryte ir pan.); ☐ auka nežino, koks darbo užmokestis yra mokamas už jos darbą.
--

Rizikos tapti prekybos žmonėmis auka veiksniai vaikui
Veiksniai
☐ nelanko mokyklos, blogi mokymosi rezultatai, neturi jokios profesijos; ☐ neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, pabėgęs iš namų arba po pabėgimo negali paaiškinti, kur buvo; ☐ gyvena skurdžioje gyvenamojoje aplinkoje arba yra iš vaikų globos institucijos; ☐ turi psichinės ir (ar) fizinės sveikatos problemų (vystymosi, valgymo sutrikimų, traumų ir kt.); ☐ anksčiau patyrė smurtą ar seksualinę prievartą; ☐ serga lytiškai plintančiomis ligomis, ankstyvi lytiniai santykiai, ankstyvas neplanuotas nėštumas; ☐ yra priklausomas nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų; ☐ žaloja save, bandė žudyti; ☐ yra įtrauktas į veiklą, kuri nesiderina su vaiko amžiumi, lankosi pilnamečiams skirtose vietose (pvz., naktiniuose klubuose, baruose ir pan.); ☐ patiria socialinę izoliaciją, t. y. neturi draugų, vengia bet kokio bendravimo ar net akių kontakto;

- ☐ nenatūraliai stengiasi atrodyti suaugusiu, rengiasi amžiaus neatitinkančiais drabužiais;
- ☐ keliauja kartu su suaugusiuoju, kuris nėra jo artimas giminaitis ar atstovas pagal įstatymą;
- ☐ turi daug vyresnį (-ę) suaugusį (-ią) draugą (-ę), su kuriuo (-a) bendrauja susitikęs ar telekomunikacijos priemonėmis;
- ☐ turi brangių daiktų ar turto (drabužių, telefoną, pinigų ir kt.), bet negali paaiškinti, kur juos įsigijo;
- ☐ turi kitiems asmenims priklausančių daiktų;
- ☐ turi nusikalstamą praeitį, ryšių su nusikalsti linkusiais asmenimis, buvo įtrauktas į nusikalstamas veikas, pvz., sulaikytas vagiliaujantis, elgetaujantis, platinantis narkotines ar psichotropines medžiagas;
- ☐ priklauso gatvės vaikų grupei, kuri kasdien vyksta vis į kitą vietą, tačiau nakvoti grįžta į tą pačią vietą (būdinga nusikaltimams gatvėje);
- ☐ priklauso gatvės vaikų grupei, kurios veiklą kontroliuoja suaugęs asmuo (būdinga nusikaltimams gatvėje);
- ☐ turi skolų, ypač verbuotojui;
- ☐ nemoka užsienio kalbos arba šalies, į kurią ruošiasi vykti, kalbos;
- ☐ rizika dėl amžiaus:
- ☐ mažametis – ypač verbuojamas pornografijai, nelegaliam įvaikinimui, seksualiniam išnaudojimui arba smulkiems darbams, elgetavimui, smulkioms vagystėms, organams;
- ☐ nepilnametis – ypač seksualiniam išnaudojimui, smulkioms vagystėms.

Padidintos rizikos grupės

- ☐ vaikai, augantys socialinėse rizikos, socialiai pažeidžiamose šeimose;
- socialinės rizikos vaikai: vaikai, kurie vaikatauja, elgetauja, nelanko mokyklos ar turi elgesio problemų mokykloje, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiką, yra patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir dėl šių priežasčių jų galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos;
- be tėvų globos likę vaikai;
- vaikai, kurie verčiasi prostitucija;
- vaikai, kurie jau yra tapę prekybos žmonėmis aukomis;
- vaikai iš tautinių ir etninių mažumų grupių;
- nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai.

Prekybos žmonėmis aukos (suaugusio ir vaiko) požymiai dėl patirtų išgyvenimų

- ☐ turi fizinio smurto žymių;
- ☐ turi sveikatos sutrikimų, somatinių ir lytiškai plintančių ligų, priklausomybę nuo žalingų įpročių;
- ☐ turi psichologinio-emocinio smurto požymių: psichinį nestabilumą, agresiją, nervingumą, padidėjusį baimės ir (ar) gėdos jausmą, jautrumą, sumažėjusį saugumo jausmą, viską neigia, siekia atsiriboti, kaltina save ir aplinkybes, nepasitiki savimi ir kitais ir kt.;
- ☐ turi psichikos ir elgesio sutrikimų: potrauminį sindromą, depresiją, nerimą, depersonalizavimą, amneziją ir kt.;
- ☐ turi Stokholmo sindromą (susitapatinimą su prekeiviu (išnaudotoju), psichologinę (emocinę) priklausomybę, savęs nelaiko nukentėjusiu asmeniu);
- ☐ nepasitiki savimi ir (ar) kitais;
- ☐ vengia bendrauti su atsakingomis institucijomis ir įstaigomis (prokuratūra, policija ir kt.), pagalbą tokiems nukentėjusiesiems teikiančiomis organizacijomis ir kt.;
- ☐ atsisako pagalbos, vengia kalbėti apie savo būseną;

☐ pasakoja skirtingas arba išgalvotas istorijas apie išgyventą situaciją ir išnaudojimą, nesugeba prisiminti tikslų faktų.

Projektų, skirtų socialinei pagalbai
asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems
nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti
atrankos konkurso organizavimo
2016–2018 metais nuostatų
4 priedas

**(Asmens, nukentėjusio ar galėjusio nukentėti nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis
aukos socialinės pagalbos poreikio vertinimo forma)**

(organizacijos, nustatančios socialinių paslaugų poreikį, pavadinimas)

**ASMENS, NUKENTĖJUSIO AR GALĖJUSIO NUKENTĖTI NUO PREKYBOS
ŽMONĖMIS, PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKOS SOCIALINĖS PAGALBOS POREIKIO
VERTINIMAS**

_____ Kortelės Nr. _____
(data)

I. BENDRIEJI DUOMENYS APIE ASMENĮ

1. Nustatyta, kad asmuo (žymėti tinkamą):
 - ☐ nukentėjęs nuo prekybos žmonėmis
 - ☐ prekybos žmonėmis auka
 - ☐ galėjęs nukentėti nuo prekybos žmonėmis
(toliau visi vadinami – Asmuo)
2. Asmens amžius _____
3. Turimi asmens dokumentai (žymėti tinkamą):
 - ☐ Lietuvos Respublikos pasas
 - ☐ Asmens tapatybės kortelė
 - ☐ Užsienio piliečio pasas (kortelė) (nurodyti šalį)

 - ☐ Leidimas laikinai gyventi Lietuvoje (ne ES valstybių narių piliečiams)
 - ☐ Gimimo liudijimas
 - ☐ Neturi jokių dokumentų

II. ASMENS SOCIALINĖ SITUACIJA (PADĖTIS)

4. Šeiminė padėtis, šeimos sudėtis (jei turi vaikų, nurodyti jų amžių), šeimos narių veiklos pobūdis
-

5. Gyvenamoji vieta Lietuvoje:

☐ Neturi nuolatinės gyvenamosios vietos

☐ Neturi faktinės nuolatinės gyvenamosios vietos, bet ji yra deklaruota (nurodyti bent savivaldybę) _____, gali apsistoti pas draugus, gimines, šeimos narius ar kt. (nurodyti bent savivaldybę) _____

☐ Turi savo (šeimos) gyvenamąją vietą (nurodyti bent savivaldybę) _____

6. Išsilavinimas, darbo patirtis, dabartinis pragyvenimo šaltinis _____

7. Socialinis draudimas _____

8. Asmens socialinė aplinka (ar turi artimų žmonių, santykiai su šeimos nariais, draugais, bendradarbiais ir kt.) _____

III. ASMENS BŪKLĖ

9. Bendravimas:

☐ Nenoriai bendrauja, sunku rasti kontaktą

☐ Bendrauja, tačiau pasakojimas nesklandus

☐ Noriai bendrauja, sklandžiai dėsto mintis

10. Savijauta:

☐ Išsigandęs, jaučiasi nesaugus, nepasitiki, bijo pasekmių ir pan.

☐ Sumišęs, abejoja, tačiau jaučiasi saugus

☐ Ramus, pasitiki organizacijos darbuotojais

11. Motyvacija spręsti esamas problemas _____

12. Sveikatos būklė (nurodyti akivaizdžius / numanomus / dokumentuotus fizinės ar psichinės sveikatos sutrikimus, galimus specialiuosius poreikius)

13. Priklausomybės, žalingi įpročiai, teistumas _____

14. Kaip pats Asmuo apibūdina savo padėtį, įvardija problemas, kokią pagalbą norėtų gauti, kuo norėtų užsiimti ateityje ir pan. _____

15. Kita informacija (gali būti pateikta kitų įstaigų, organizacijų ar asmenų) _____

IV. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

16. Motyvuotos išvados apie Asmens būklę, socialinę padėtį, rizikas, galimybes savarankiškai spręsti savo problemas ir rekomenduojama socialinė pagalba _____

17. Kontaktiniai Asmens duomenys _____

18. Asmeniui organizacijoje atstovaus _____
(pareigos, vardas, ir pavardė, kontaktiniai duomenys)

PRIDEDAMA (turimi poreikį nustatančios įstaigos, kitų įstaigų, organizacijų ar asmenų pateikti dokumentai, kita medžiaga) _____

(vertinimą atlikusio asmens pareigos organizacijoje, vardas ir pavardė, parašas)

Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatų
5 priedas

(Plano forma)

ASMENS SOCIALINĖS PAGALBOS PLANAS

Kortelės Nr. _____

Eil. Nr.	Numatoma teikti ar organizuoti socialinė pagalba	Numatomos konkrečios priemonės (pvz., tarpininkavimas tvarkant asmens dokumentus, maitinimo organizavimas ir pan.)	Teikimo data / trukmė / dažnumas	Pagalbos teikėjas / atsakingas už pagalbos organizavimą	Ar planuota pagalba suteikta (pažymėti tinkamą)			Pastabos (nurodyti, kodėl suteikta ne visa pagalba, kokių kilo problemų; kuriomis priemonėmis buvo pasiekti norimi rezultatai, koks pagalbos poveikis asmeniui, tolesni veiksmai ir pan.) ¹
					Pilna apimtimi	Nepilna apimtimi	Nesuteikta	
1.	Laikinas apgyvendinimas							
2.	Socialinės paslaugos:							
2.1.	informavimas, konsultavimas							
2.2.	tarpininkavimas, atstovavimas							
2.3.	aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais							
2.4.	maitinimo organizavimas							
2.5.	asmens higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas							
	kitos (nurodyti)							
3.	Sveikatos priežiūros							
4.	Teisinė							
5.	Psichologinė							

6.	Švietimo							
7.	Integracija į darbo rinką							
	Kita pagalba (nurodyti)							

1 Jeigu nustatoma, kad nebuvo pasiekta norimų rezultatų, gali būti sudaromas naujas socialinės pagalbos planas

(atsakingo už plano sudarymą ir peržiūrą asmens pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

Sudarymo data _____

(Asmens parašas)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-652](#), 2016-12-06, paskelbta TAR 2016-12-06, i. k. 2016-28313

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. sausio 22 d. įsakymo Nr. A1-38 „Dėl projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatų patvirtinimo ir projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, vertinimo komisijos sudarymo“ pakeitimo